

x

श्री-वेदव्यासाय नमः

श्रीमदु-आद्य-शंकर-भगवत्पाद-परंपरागत-मूलाम्नाय-सर्वज्ञ-पीठम् श्री-कांची-कामकोटि-पीठम् जगद्गरु-श्री-शंकराचार्य-स्वामि-श्रीमठ-संस्थानम्

॥ पापहरा-दशमी-स्नान-अर्घ्य-विधिः॥

ज्यैष्ठ-शुक्क-दशमी / ५१२७-विश्वावसुः-मिथुनम् २२ (5.6.2025)

> ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे दशमी हस्तसंयुता। हरते दश पापानि तस्मादु दशहरा स्मृता॥

The day when Shukla Paksha Dashami tithi of Jyeshtha Masa as per Chandra Mana joins with Hasta nakshatra is Papahara Dashami. On this day, one should perform snanam in holy rivers such as Ganga/Kaveri, or at least from a lake or well, or at home by meditating on holy rivers.

This rids us of ten types of sins that were accrued by our body, speech, and mind, and we will obtain happiness in this world and beyond and attain the greatest shreyas.

Today, after performing Nityakarma,

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

© 9884655618 **4** © 8072613857 **4**

स्नान-संकल्पः

आचमनम्। शुक्कांबरधरं + शांतये। प्राणायामः।

तदेव लग्नं सुदिनं तदेव ताराबलं चंद्रबलं तदेव। विद्याबलं देवबलं तदेव लक्ष्मीपतेरंघ्रियुगं स्मरामि॥

अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थागतोऽपि वा। यः स्मरेत् पुंडरीकाक्षं स बाह्याभ्यंतरः शुचिः॥

मानसं वाचिकं पापं कर्मणा समुपार्जितम्। श्रीरामः स्मरणेनैव व्यपोहति न संशयः॥ श्रीराम राम राम।

तिथिर्विष्णुस्तथा वारो नक्षत्रं विष्णुरेव च। योगश्च करणं चैव सर्वं विष्णुमयं जगत्॥ श्रीहरे गोविंद् गोविंद् गोविंद्।

ममोपात्तसमस्तदुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थम्, अद्य – श्रीभगवतः विष्णोः नारायणस्य अचिंत्यया अपरिमितया शक्ता भ्रियमाणस्य महाजलौघस्य मध्ये परिभ्रमताम् अनेककोटिब्रह्मांडानाम् एकतमे पृथिवी-अप्-तेजो-वायु-आकाश-अहंकार-महद्-अव्यक्तैः आवरणैः आवृते अस्मिन् महित ब्रह्मांडकरंडमध्ये चतुर्वशभुवनांतर्गते भूमंडले जंबू-स्रक्ष-शाक-शाल्मिल-कुश-क्रोंच-पुष्कराख्य-सप्तद्वीपमध्ये जंबूद्वीपे भारत-किंपुरुष-हिर-इलावृत-रम्यक-हिरणमय-कुरु-भद्राश्व-केतुमाल-नववर्षमध्ये भारतवर्षे इंद्र-चेरु-ताम्र-गभस्ति-नाग-सौम्य-गंधर्व-चारण-भरत-नवखंडमध्ये भरतखंडे सुमेरु-निषद्-हेमकूट-हिमाचल-माल्यवत्-पारियात्रक-गंधमादन-केलास-विध्याचलादि-अनेकपुण्यशेलानां मध्ये दंडकारण्य-चंपकारण्य-विध्यारण्य-वीक्षारण्य-श्वेतारण्य-वेदारण्यादि-अनेक-पुण्यारण्यानां मध्ये कर्मभूमौ रामसेतुकेदारयोः मध्ये भागीरथी-यमुना-नर्मदा-त्रिवेणी-मलापहारिणी-गौतमी-कृष्णवेणी-तुंगभद्रा-कावेर्यादि-अनेकपुण्यनदी-विराजिते इंद्रप्रस्थ-यमप्रस्थ-अवंतिकापुरी-हिस्तिनापुरी-अयोध्यापुरी-द्वारका-मथुरापुरी-मायापुरी-काशीपुरी-कांचीपुर्यादि-अनेकपुण्यपुरी-विराजिते –

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

सकलजगत्स्रष्टुः परार्धद्वयजीविनः ब्रह्मणः द्वितीयपरार्धे पंचाशदु-अब्दादौ प्रथमे वर्षे प्रथमे मासे प्रथमे पक्षे प्रथमे दिवसे अहि द्वितीये यामे तृतीये मुहूर्ते स्वायंभुव-स्वारोचिष-उत्तम-तामस-रैवत-चाक्षुषाख्येषु षद्ग सप्तमे वैवस्वतमन्वंतरे अष्टाविंशतितमे कलियुगे प्रथमे पादे अस्मिन् वर्तमाने व्यावहारिकाणां प्रभवादीनां षष्ट्याः संवत्सराणां मध्ये

विश्वावसु-नाम-संवत्सरे उत्तरायणे वसंत-ऋतौ वृषभ-ज्यैष्ठ-मासे शुक्क-पक्षे दशम्यां शुभितथो गुरुवासरयुक्तायां हस्त-नक्षत्रयुक्तायां सिद्धि-योग (०९:१०; व्यतीपात-योग)युक्तायां तैतिल-करण (१३:०३; गरजा-करण)युक्तायाम् एवं-गुण-विशेषण-विशिष्टायाम् अस्यां दशम्यांशुभतिथौ

अनादि-अविद्या-वासनया प्रवर्तमाने अस्मिन् महति संसारचक्रे विचित्राभिः कर्मगतिभिः विचित्रासु योनिषु पुनःपुनः अनेकधा जनित्वा केनापि पुण्यकर्मविशेषेण इदानींतन-मानुष-द्विजजन्म-विशेषं प्राप्तवतः मम -

जन्माभ्यासात् जन्मप्रभृति एतत्क्षणपर्यंतं बाल्ये कौमारे यौवने मध्यमे वयसि वार्घके च जागृत्-स्वप्न-सुषुप्ति-अवस्थासु मनो-वाक्-कायाख्य-त्रिकरणचेष्टया कर्मेंद्रिय-ज्ञानेंद्रिय-व्यापारैः संभावितानाम् इह जन्मनि जन्मांतरे च ज्ञानाज्ञानकृतानां महापातकानां महापातक-अनुमंतृत्वादीनां समपातकानाम् उपपातकानां मिलनी-करणानां गर्ह्यधन-आदान-उपजीवनादीनाम् अपात्रीकरणानां जातिभ्रंशकराणां विहितकर्मत्याग-निंदितसमाचरणादीनां ज्ञानतः सकृत् कृतानाम् अज्ञानतः असकृत् कृतानां सर्वेषां पापानां सद्यः अपनोदनार्थं -

महागणपत्यादिसमस्तवैदिकदेवतासन्निधौ

जन्मांतर-समुद्भूत-त्रिविध-कायिक-चतुर्विध-वाचिक-त्रिविध-मम मानस-इति-स्कांदोक्त-दशविध-पापनिरास-त्रयस्त्रिंशत्-शत-पित्रुद्धार-ब्रह्मलोकावाह्या फलप्राप्त्यर्थं पापहर-दशमी-महापुण्य-काले स्नानमहम् करिष्ये।

Having performed Sankalpa thus, one can take bath in Ganga/Kaveri or other water bodies, or at home, with the thought of eliminating the ten different types of papams.

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

गंगा गंगेति यो ब्रयात् योजनानां शतैरपि। मुच्यते सर्वपापेभ्यो विष्णुलोकं स गच्छति॥

नमो भगवत्यै दशपापहरायै गंगायै नारायण्यै रेवत्यै शिवायै दक्षायै अमृतायै विश्वरूपिण्यै नंदिन्यै ते नमो नमः

Praying to Ganga Devi thus, and performing snānam,

"मया कृतस्य अस्य दशहरा-स्नानस्य अंगतया अर्घ्य-प्रदानं करिष्ये" इति संकल्प्य and saying thus, take pure water in hands and offer Arghyam facing East.

नमः कमलनाभाय नमस्ते जलशायिने। नमस्तेऽस्तु हृषीकेश गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते॥

जलशायिने नमः इदमर्घ्यम्।

एहि सूर्य सहस्रांशो तेजोराशे जगत्पते। अनुकंपय मां भक्त्या गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते॥

सूर्याय नमः इदमर्घ्यम्।

महाबल-जटोद्भृते कृष्णे उभयतो-मुखि। वेदेन प्रार्थिते गंगे गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते॥

कृष्णावेण्ये नमः इदमर्घ्यम्।

Offer Arghyams thus.

As part of the snānam on this sacred day, one can perform dānam of ten types of fruits, rice (at least 16 handfuls) to the needy.

"मया कृत-दशहरा-स्नानांगं यथाशक्ति दानमहं करिष्ये" इति संकल्प्य One can perform Sankalpa as above for performing danam.

One can light 10 deepams in temples of Shiva/Vishnu in the evening.

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

दश-विध-पापानि

अदत्तानामुपादानं हिंसा चैवाविधानतः। परदारोपसेवा च कायिकं त्रिविधं स्मृतम्॥

पारुष्यमनृतं चैव पैशुन्यं चैव सर्वशः। असंबद्धप्रलापश्च वाङ्मयं स्याच्चतुर्विधम्॥

परद्रव्येष्वभिध्यानं मनसाऽनिष्टचिंतनम्। वितथाभिनिवेशश्च मानसं त्रिविधं स्मृतम्॥

एतेर्द्शविधेः पापेर्द्शजन्मसमुद्भवेः। मुच्यते नात्र संदेहः सत्यं सत्यं गदाधर॥

उद्धरेदु नरकादु घोरादु दश पूर्वान् दशावरान्। वक्ष्यमाणिमदं स्तोत्रं गंगाग्रे श्रद्धया जपेत्॥

-वर्षकृत्यदीपिका

॥ गंगादशहरास्तोत्रम्॥

ब्रह्मोवाच

नमः शिवायै गंगायै शिवदायै नमो नमः। नमस्ते रुद्ररूपिण्ये शांकर्ये ते नमो नमः॥१॥

नमस्ते विश्वरूपिण्ये ब्रह्ममूर्त्ये नमो नमः। सर्वदेवस्वरूपिण्ये नमो भेषजमूर्तये॥२॥

सर्वस्य सर्वव्याधीनां भिषक्-श्रेष्ठे नमोऽस्तु ते। स्थाणुजंगमसंभूतविषहंत्र्ये नमो नमः॥३॥

भोगोपभोगदायिन्यै भोगवत्यै नमो नमः। मंदाकिन्ये नमस्तेऽस्तु स्वर्गदाये नमो नमः॥४॥

नमस्रेलोक्यभूषायै जगद्धात्र्यै नमो नमः। नमस्त्रिशुक्कसंस्थायै तेजोवत्यै नमो नमः॥५॥

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

© 9884655618 **4** © 8072613857 **4**

नंदायै लिंगधारिण्यै नारायण्यै नमो नमः। नमस्ते विश्वमुख्यायै रेवत्यै ते नमो नमः॥६॥

बृहत्यै ते नमस्तेऽस्तु लोकधात्र्यै नमो नमः। नमस्ते विश्वमित्राये नंदिन्ये ते नमो नमः॥७॥

पृथ्यै शिवामृतायै च सुवृषायै नमो नमः। शांतायै च वरिष्ठायै वरदायै नमो नमः॥८॥

उस्रायै सुखद्रोग्ध्ये च संजीविन्ये नमा नमः। ब्रह्मिष्ठाये ब्रह्मदाये दुरितद्वये नमो नमः॥९॥

प्रणतार्तिप्रभंजिन्यै जगन्मात्रे नमोऽस्तु ते। सर्वापत्प्रतिपक्षाये मंगलाये नमो नमः॥१०॥

रारणागतदीनार्तपरित्राणपरायणे सर्वस्यार्तिहरे देवि नारायणि नमोऽस्तुते॥११॥

निर्लिपायै दुर्गहंत्र्यै दक्षायै ते नमो नमः। परात्परतरे तुभ्यं नमस्ते मोक्षदे सदा॥१२॥

गंगे ममायतो भूया गंगे मे देवि पृष्ठतः। गंगे मे पार्श्वयोरेहि त्वयि गंगेऽस्तु मे स्थितिः॥१३॥

आदौ त्वमंते मध्ये च सर्वं त्वं गां गते शुभे। त्वमेव मूलप्रकृतिस्त्वं हि नारायणः परः। गंगे त्वं परमात्मा च शिवस्तुभ्यं नमः शिवे॥१४॥

य इदं पठति स्तोत्रं भक्त्या नित्यं नरोऽपि यः। शृणुयाच्छ्रद्वया युक्तः कायवाकित्तसंभवैः॥१५॥

दशधा संस्थितदेषिः सवैरेव प्रमुच्यते। सर्वान्कामानवाप्नोति प्रेत्य ब्रह्मणि लीयते॥ १६॥

ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे दशमी हस्तसंयुता। तस्यां दशम्यामेतच्च स्तोत्रं गंगाजले स्थितः॥१७॥

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

© 9884655618 **4** © 8072613857 **4**

यः पठेदशकृत्वस्तु द्रिद्रो वाऽपि चाक्षमः। सोऽपि तत्फलमाप्नोति गंगां संपूज्य यत्नतः॥१८॥

अदत्तानामुपादानं हिंसा चैवाविधानतः। परदारोपसेवा च कायिकं त्रिविधं समृतम्॥ १९॥

पारुष्यमनृतं चैव पैशुन्यं चापि सर्वशः। असंबद्धप्रलापश्च वाङ्मयं स्याचतुर्विधम्॥२०॥

परद्रव्येष्वभिध्यानं मनसाऽनिष्टचिंतनम्। वितथाभिनिवेशश्च मानसं त्रिविधं स्मृतम्॥ २१॥

एतानि दश पापानि हर त्वं मम जाह्नवि। दशपापहरा यस्मात्तस्मादशहरा स्मृता॥२२॥

त्रयस्त्रिंशच्छतं पूर्वान् पितृनथ पितामहान्। उद्धरत्येव संसारान्मंत्रेणानेन पूजिता॥२३॥ नमो भगवत्यै दशपापहरायै गंगायै नारायण्यै रेवत्यै शिवायै दक्षायै अमृतायै विश्वरूपिण्यै नंदिन्यै ते नमो नमः॥

सितमकरनिषण्णां शुभ्रवर्णां त्रिनेत्रां करधृतकलशोद्यत्सोत्पलामत्यभीष्टाम्। विधिहरिहररूपां सेंदुकोटीरजुष्टां कितिसतदुकूलां जाह्नवीं तां नमामि॥२४॥

आदावादिपितामहस्य निगमव्यापारपात्रे जलम् पश्चात्पन्नगशायिनो भगवतः पादोदकं पावनम्। शंभुजटाविभूषणमणिर्जह्योमहर्षेरियम् देवी कल्मषनाशिनी भगवती भागीरथी दृश्यते॥ २५॥ गंगा गंगेति यो ब्रुयाद्योजनानां शतैरपि। मुच्यते सर्वपापेभ्यो विष्णुलोकं स गच्छति॥२६॥ ॥ इति स्कंदे महापुराणे एकाशीति-साहस्र्यां संहितायां तृतीये काशीखंडे धर्माब्धिस्था श्रीगंगादशहरास्तुतिः संपूर्णा॥

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

© 9884655618 **4** © 8072613857 **4**